

ХУЛОСАИ

комиссияи экспертии Шурои диссертационии 6Д.КОА-036 назди Донишгоҳи байналмиллалии забонҳои ҳориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода оид ба диссертасияи Нажмудинзода Рисолат Хайридин дар мавзуи «Таърихи ташаккули истилоҳоти забоншиносии тоҷик», барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 10.02.19 – Назарияи забон.

Диссертасияи Нажмудинзода Рисолат Хайридин ба таърихи ташаккули истилоҳоти забоншиносии тоҷик баҳшида шудааст. Мавзуъ ва мазмуни таҳқиқи диссертационӣ бо шиносномаи ихтисоси 10.02.00 – Забоншиносӣ (10.02.19 – Назарияи забон) мувофиқат мекунад.

Мубрамии мавзуи таҳқиқ дар ин аст, ки бояд илми забоншиносӣ дар баробари дигар масъалаҳо таърихи ташаккули истилоҳотро мавриди таҳқиқ қарор дода, донишҳои забоншиносии худро дар асоси таърихии он инкишоф дидҳад. Зоро, маҳз истолоҳот заманаи асосии дарки дониш ва илмҳо буда, дар шароити кунунӣ таҳқиқу баррасӣ намудани он муҳим аст. Аз ин нуқтаи назар, таҳқиқи таърихи ташаккули истилоҳоти забоншиносии тоҷик хеле муҳим ва зарур буда, то имрӯз ҳарчанд доир ба ин самт таҳқиқи бунёдии илмӣ дар забоншиносии тоҷик аз ҷониби забоншиносон таълиф гардида бошад ҳам, вале доир ба таърихи ташаккули истилоҳоти забоншиносӣ дар баҳшу гурӯҳҳои мушахҳас кори алоҳидаи таҳқиқӣ ба анҷом нарасидааст. Аз ин лиҳоз, дар таҳқиқоти диссертационӣ тасмим гирифта шуд, ки вобаста ба таърихи ташаккули истилоҳоти забоншиносии тоҷик дар асоси манбаъҳои бостонӣ, асрҳои миёна ва даврони мусоир кори таҳқиқӣ ба анҷом расонида шуда, зимни он шаклгирӣ ва инкишофи истилоҳоти соҳаи забоншиносиро ба таври мушахҳас таҳлил ва баррасӣ гаштааст.

Диссертант зимни омӯзиши мавзуъ 8 мақолаи илмӣ, аз чумла 6 мақола дар маҷаллаҳои таҳrizшавандай Комиссияи олии аттетstaисонии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр намудааст, ки мазмуну муҳтавои таҳқиқотро инъикос мекунанд. Мақолаҳои илмии интишорёфтai муаллиф ва теъдоди маводи чопшуда ба талаботи бандҳои 34 ва 35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ мувофиқат менамоянд.

Автореферати диссертасия (гунаи тоҷикӣ ва русӣ) фарогири мазмуну муҳтавои диссертасия мебошад. Дар диссертасияи Нажмудинзода Рисолат Хайридин истифодаи мавод бидуни ишора ба муллиф ё маъҳаз ба назар намерасад. Ин аз риоя шудани банди 37-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ гувоҳӣ медиҳад.

Таҳқиқоти диссертационии мазкур аз муқаддима, се боб, хулоса, тависяҳо оид ба истофодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқот ва рӯйхати адабиёт ташкил ёфта, дар асоси талаботи «Дастурамал оид ба тартиби барасмиятдарории диссертасияҳо барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илм ва доктори илм, авторефератҳо ва дигар маводди илмӣ (*Фармоии раиси Комиссияи олии аттетстсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28 июни соли 2024, №493*)» таҳия гардидааст.

Дар қисмати муқаддимаи диссертасия муаллиф мубрамии мавзуъро асоснок карда, дараҷаи таҳқиқи мавзуи илмӣ, робитаи таҳқиқот бо барномаҳо

(лоихаҳо), мавзуъҳои илмӣ, мақсади таҳқиқот, вазифаҳои таҳқиқот, объекти таҳқиқот, мавзуи таҳқиқот, асосҳои назариявии таҳқиқот, навгонии илмии таҳқиқот, нуктаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда, аҳамияти назариявӣ ва амалии таҳқиқот, дараҷаи эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот, мутобиқати диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ, саҳми шахсии довталаби дараҷаи илмӣ дар таҳқиқот, тасвиб ва амалисозии натиҷаҳои диссертатсия, интишорот аз рӯйи мавзуи диссертатсия, сохтор ва хаҷми диссертатсияро таҳлил ва баррасӣ намудааст.

Диссертатсия ба талаботи банди 31-33-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад. Диссертатсия аз ҷониби муаллиф мустақилона навишта шуда, дорои мазмун ва мантиқи ягонаи дохилӣ мебошад. Натиҷа ва нуктаҳои илмии барои ҳимоя пешниҳодшуда саҳми шахсии муаллифи диссертатсияро нишон медиҳанд.

Эътимоднокии натиҷаҳои диссертатсия дар он зоҳир меёбад, ки таҳқиқи мазкур барои омӯзиши матни бадеии тарҷумавӣ, ки айни ҳол аз забони англисӣ ба забони тоҷикӣ мавриди баррасии илмӣ қарор нағирифтаанд, мусоидат хоҳад кард.

Вобаста ба ин, комиссияи экспертий ба чунин хулоса омад, ки диссертатсияи **Нажмудинзода Рисолат Хайридин дар мавзуи «Таърихи ташаккули истилоҳоти забоншиносии тоҷик»** аз рӯйи ихтисоси 10.02.19 – Назарияи забон ба ҳимоя пешниҳод кардан мумкин аст.

Комиссияи экспертий диссертатсияи Нажмудинзода Рисолат Хайридин дар мавзуи «Таърихи ташаккули истилоҳоти забоншиносии тоҷик», барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 10.02.19 – Назарияи забон дар асоси банди 60-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ

ҶАРОР КАРД:

Диссертатсияи **Нажмудинзода Рисолат Хайридин** дар мавзуи «Таърихи ташаккули истилоҳоти забоншиносии тоҷик», барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 10.02.19 – Назарияи забон дар Шурои диссертационии 6D.KOA-036 назди Донишгоҳи байналмиллалии забонҳои ҳориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода тариқи овоздиҳии ошкоро ба ҳимоя кабул карда шавад.

1. Комиссияи экспертий муҳаққиқони зеринро, ки корҳои илмӣ-таҳқиқотиашон ба ихтисоси 10.02.19 – Назарияи забон мувофиқат мекунад, ба ҳайси муқарризони расмӣ пешниҳод менамояд:

2. Муқарризони расмӣ таъйин карда шаванд::

- **Назарзода Сайфиддин** -узви вобастаи АМИТ доктори илмҳои филологӣ, профессор, мудири шуъбаи фарҳангнигорӣ ва истилоҳоти Институти забон ва адабиёт ба номи Рӯдакӣ ;

- **Шердилова Сурайё Фармонбековна – номзади илмҳои филологӣ,** дотсент, мудири кафедраи педагогика, психология ва методикаи таълими Донишкадаи ҷумҳуриявии такмили ихтисос ва бозомузии кормандони соҳаи маориф;

3. Ба сифати муассисаи пешбар **Донишгоҳи давлатии Боҳтар** ба номи **Носири Ҳусрав** таъйин карда шавад.

4. Барои чойгир намудани эълони ҳимоя, матни диссертатсия ва автореферати он дар сомонаҳои ДБЗХТ ба номи Сотим Улугзода ва Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шавад.

5. Барои чопи автореферат бо ҳуқуқи даствавис (100 адад) ва фиристодани он ба суроғаҳои таъйиншуда иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи эксперти:

доктори илмҳои филологӣ,

аъзои Шурои диссертационӣ

Қосимов Олимҷон Ҳабибовиҷ

Аъзои комиссияи эксперти:

доктори илмҳои филологӣ,

дотсент

Абдуллоева Гулруҳсор Зиёдуллоевна

номзади илмҳои филологӣ,

дотсент

Насруллоев Муҳаммад Нуруллоевиҷ

«18» апрели соли 2025

Имзоҳои О.Ҳ.Қосимов, Г.З.Абдуллоева ва М.Н.Насруллоевро

«тасдиқ менамоям»:

Сардори раёсати қадрҳо ва корҳои маҳсуси Донишгоҳи байналмилалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон

ба номи Сотим Улугзода

Юсурова Бибичон Ғаниҷоновна

Нишонӣ: 734019, ш. Душанбе, кӯчаи Муҳаммадиев, 17/6.

Муассисаи давлатии таълими «Дошишгоҳи байналмилалии забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улугзода».

Тел.: (+992) 372325000, Факс: (+992) 372325003, Сомона: www.dbz.tj

